

REKENKAMERCOMMISSIE

GEMEENTE
Schagen

Jaarverslag 2016 & Onderzoeksplan 2017

Schagen, 19 januari 2017

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Jaarverslag 2016.....	4
2.1. Rekenkamerfunctie.....	4
2.2. Samenstelling	4
2.3. Onderzoeken.....	5
2.4. Werkzaamheden en werkwijze.....	6
2.5. Overige activiteiten	7
2.6. Financieel verslag 2016.....	7
2.7. Jaardoelen rekenkamercommissie	8
3. Onderzoeksplan 2017	9
3.1. Onderwerpkeuze.....	9
3.2. Lopend onderzoek 2017	9
3.3. Groslijst 2017	9
3.4. Onderzoeken 2017.....	9
3.5. Financiën onderzoeksplan 2017	10
Bijlage 1 Werkwijze rekenkamercommissie	11
Inleiding	11
Stappenplan	11
Selectie	13
Voorbereiding.....	13
Uitvoering.....	13
Hoor en wederhoor.....	14
Afhandeling.....	14
Privacy.....	15
Bijlage 2 Groslijst onderzoeksonderwerpen 2017.....	16

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van de Rekenkamercommissie Schagen (verder: rekenkamercommissie). Het verslag wordt gecombineerd met het onderzoeksplan voor 2017.

Het doel van het jaarverslag is om transparant te maken wat de rekenkamercommissie heeft bereikt in het afgelopen jaar, wat zij daarvoor heeft gedaan en wat dat heeft gekost. De doelgroep voor dit jaarverslag is de gemeenteraad, het college en de inwoners van Schagen.

De doelstelling van de rekenkamercommissie is het ten behoeve van de gemeenteraad toetsen van het functioneren van het bestuur en de organisatie van de gemeente, opdat het toekomstig functioneren kan worden verbeterd. Om deze rol te kunnen vervullen, verricht de rekenkamercommissie onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid en beheer.

De werkzaamheden van de rekenkamercommissie dragen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad ten aanzien van de uitvoering van het gemeentelijke beleid door het college.

In het jaarverslag 2016 wordt eerst de werkwijze van de rekenkamercommissie gedurende het jaar 2016 beschreven. Als zodanig wordt ingegaan op de samenstelling, de werkzaamheden en de producten van de rekenkamercommissie, gevolgd door de financiële paragraaf. Vervolgens wordt het onderzoeksplan 2017 behandeld.

2. Jaarverslag 2016

2.1. Rekenkamerfunctie

De missie van de Rekenkamercommissie Schagen is:

Het leveren van een bijdrage aan de verbetering van het functioneren van het bestuur van de gemeente Schagen op de aspecten doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.

De rekenkamercommissie werkt conform de door de gemeenteraad van Schagen op 28 oktober 2014 vastgestelde ‘Verordening gemeentelijke rekenkamercommissie Schagen 2014’.

De rekenkamercommissie heeft haar eigen reglement van orde vastgesteld op 05 maart 2015. Beide documenten zijn bereikbaar via de gemeentelijke website.

2.2. Samenstelling

De rekenkamercommissie bestaat conform de genoemde Verordening uit drie externe leden waaronder de voorzitter. Voor dit model is gekozen omdat Schagen een professionele en deskundige rekenkamercommissie voorstaat, met inbreng van buiten het gemeentelijke circuit. Dit vanwege enerzijds de toegevoegde kennis en kunde en anderzijds de waarborging van het varen van een eigen, onafhankelijke, koers.

Leden

Mr. Dr. Drs. P.J.J. van der Kruit	Voorzitter en lid
Drs. M. van der Meer	Vicevoorzitter en lid
J. Blad MSc, CPC	Lid (tot 21 september 2016)
Drs. B. Steiner	Lid (vanaf 13 december 2016)

Meer bijzonderheden over de leden kunt u vinden op de gemeentelijke website.

Secretaris

De heer M. Eversdijk is sinds 01 januari 2015 ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie. Vanaf 01 januari 2017 worden de werkzaamheden van ambtelijk secretaris uitgevoerd door de raadsadviseurs Luud Hooghiemstra en Mariëlle Teijema.

Bereikbaarheid

De rekenkamercommissie is bereikbaar via de ambtelijke secretaris op onderstaand postadres:

Gemeente Schagen
t.a.v. de Griffie
Postbus 8
1740 AA Schagen

E-mailadres
rekenkamer@schagen.nl

Websites
www.schagen.nl
www.schagen.nl/bestuur-organisatie/rekenkamercommissie_43833

2.3. Onderzoeken

De rekenkamercommissie heeft zich in 2016 beziggehouden met onderstaande vier onderzoeken. Onderzoeken die gereed zijn kunnen worden geraadpleegd op de website van de gemeente Schagen.

Bestuurlijke informatievoorziening aan de gemeenteraad

De rekenkamercommissie heeft in 2016 het onderzoek afgerond naar de bestuurlijke informatievoorziening aan de gemeenteraad van Schagen, met aandacht voor de financiële informatiepositie. Dossiers die diepgaand werden onderzocht waren:

- Uitbreiding Makado winkelcentrum;
- Gemeentelijke huisvesting;
- Structuurvisie Petten;
- Zijper museum.

Het onderzoek naar de bestuurlijke informatiepositie van de gemeenteraad is op 9 februari 2016 aan de gemeenteraad gepresenteerd. De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 22 maart 2016 de conclusies en de aanbevelingen uit het rapport onverkort overgenomen.

Verbonden partijen

Dit onderzoek gaat over de mogelijkheden die de gemeenteraad heeft bij sturing en toezicht op verbonden partijen. De onderzoeksvraag was welke informatie over verbonden partijen voor de gemeenteraad beschikbaar is en of deze informatie kwalitatief voldoende inzicht voor de gemeenteraad biedt. Dus over de kaders die de gemeenteraad hanteert voor verbonden partijen en hoe daar in de praktijk mee wordt omgegaan.

Dit onderzoek is gedaan in samenwerking met de rekenkamercommissies van Den Helder en van Texel, vooral daar waar deze drie gemeenten dezelfde verbonden partijen hadden.

Tijdens de raadsvergadering van 20 september 2016 is dit onderzoek aan de gemeenteraad van Schagen gepresenteerd. Het onderzoek is behandeld op 06 oktober 2016 in een vergadering van de Regionale Raadscommissie voor de Noordkop (RNN); dit ging verder buiten de rekenkamercommissie om. Het rapport is vervolgens behandeld in de vergadering van de auditcommissie op 28 november 2016. In de raadsvergadering van 13 december 2016 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen uit het rapport onverkort overgenomen.

Budgetrecht in Schagen

Dit onderzoek betreft voornamelijk de vraag of de praktijk in overeenstemming is met het in de Gemeentewet verankerde budgetrecht en de mandateringsbesluiten die daaromtrent zijn genomen. De onderzoeksvraag was: “Handelde het college bij de financiering van twee specifieke genoemde casus binnen de financiële en juridische kaders, inclusief die van de gemeenteraad?” Het gaat hier over twee casussen, te weten: de opvang van vluchtelingen in de Spartahal in 2015 en de aanleg van een voetpad over de zeekering van Petten naar Camperduin.

Dit onderzoek is op 9 november 2016 aangeboden aan het college voor bestuurlijk hoor en wederhoor, met een reactietermijn van twee weken. Ondanks een herinnering van de rekenkamercommissie was er op 31 december 2016 nog geen antwoord ontvangen van het college.

Slot Schagen

Dit onderzoek ging over het Plan van Aanpak voor het Slot Schagen uit 2014. Zijn de afspraken met de Beheersstichting en de Exploitatiestichting Slot Schagen over veranderingen in het bestuur, toezicht, verantwoording en laagdrempeligheid van Slot Schagen voor sociaal-culturele activiteiten uitgevoerd?

Dit onderzoek is op 9 november 2016 aangeboden aan het college voor bestuurlijk hoor en wederhoor, met een reactietermijn van twee weken. Ondanks een herinnering van de rekenkamercommissie was er op 31 december 2016 nog geen antwoord ontvangen van het college.

2.4. Werkzaamheden en werkwijze

Vergaderingen

De rekenkamercommissie komt op regelmatige tijden bij elkaar in vergadering. Hiervan wordt een kort verslag met besluiten- en actiepuntenlijsten gemaakt.

Gedurende het jaar 2016 kwam de rekenkamercommissie negen (9) keer bijeen voor een geplande reguliere vergadering, de data waren:

28 januari 2016

20 februari 2016

21 maart 2016

11 april 2016

09 juni 2016

5 juli 2016

16 augustus 2016

20 september 2016

13 december 2016

Verder vergaderde de rekenkamercommissie meerdere malen op ad hoc basis en zijn er veel overleggen geweest met onderzoeksbureaus, ambtenaren enzovoort.

Sollicitatiecommissie nieuw lid

Twee leden van de rekenkamercommissie hebben zitting gehad in de sollicitatiecommissie om een nieuw lid voor de rekenkamercommissie te werven, selecteren en voor te dragen tot benoeming door de gemeenteraad.

De sollicitatiecommissie bestond verder uit de voorzitter en een lid van de auditcommissie, en de griffier.

Contacten met de gemeenteraad

De rekenkamercommissie streeft ernaar om minimaal viermaal per jaar contact te hebben met de gemeenteraad. Dit kan zijn schriftelijk of mondeling.

In 2016 hebben de volgende contacten met de gemeenteraad plaatsgevonden:

- Aanbieden van het Jaarverslag 2015 en Jaarplan 2016 aan de gemeenteraad.
- Presentatie en aanbieding van het rapport over de informatievoorziening.
- Presentatie en aanbieding van het rapport over verbonden partijen.
- Bijwonen van een vergadering van het Presidium.
- Individuele gesprekken met alle fractievoorzitters over onderzoeksonderwerpen voor 2017.
- Groepsgesprekken met raadsleden in het kader van lopende onderzoeken.

Zelfevaluatie

De rekenkamercommissie heeft medio 2016 een interne zelfevaluatie gehouden door middel van enquêtes. Alle leden vulden dezelfde enquêtes in. Via deze zelfevaluatie heeft de rekenkamercommissie haar eigen functioneren en dat van de individuele leden beoordeeld. De uitslag van deze zelfevaluatie is vervolgens tijdens een speciale vergadering besproken.

2.5. Overige activiteiten

- Bijwonen vergaderingen van de Auditcommissie.
- Bijwonen raadsvergaderingen.
- Bijwonen thema-avonden.
- Vergaderen met rekenkamers uit de regio.
- Gesprekken en overleggen met de externe onderzoekers.
- Toehoorder bij alle bijeenkomsten, werkplaatsen etc. die onderdeel waren van lopende onderzoeken.
- Gesprek met het college over onderzoeksonderwerpen voor 2017.
- Actieve uitvraag bij bewoners van Schagen voor onderzoeksonderwerpen voor 2017.

2.6. Financieel verslag 2016

Inkomsten

Het budget van de rekenkamercommissie is gebaseerd op het aantal inwoners van de gemeente Schagen. Per inwoner ontvangt de rekenkamercommissie €1,00. Voor 2016 is in de gemeentelijke begroting voor de rekenkamercommissie een bedrag opgenomen van € 47.000. Voorts is eind 2015 door de gemeenteraad besloten om het restant van het budget voor 2015 toe te voegen aan het onderzoeksbudget voor 2016. Het totale budget voor 2016 bedroeg daardoor € 87.035.

Uitgaven

De totale kosten in 2016 bedragen € 39.728.

Realisatie

De inkomsten en uitgaven voor 2016 zijn als volgt te verdelen:

Realisatie 2016			
	Posten	Budget 2016	Realisatie 2016
	Overheveling saldo 2015	40.035	
	Budget 2016	47.000	
A	Onkostenvergoeding, incl. reiskosten		12.058
B	Vergaderkosten		85
C	Deskundigheidbevordering	-	-
D	Lidmaatschappen, abonnementen		340
E	Externe ondersteuning		27.245
	Batig saldo		47.307
	Totaal	87.035	87.035

Toelichting

AD. A

Dit bedrag is opgebouwd uit de vergoedingen en reiskosten van de leden.

AD. B

Dit bedrag is opgebouwd uit restauratieve uitgaven.

AD. D

Dit betreft het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies.

AD. E

Voor de uitvoering van de onderzoeken heeft de rekenkamercommissie gebruik gemaakt van de diensten van het meerdere onderzoeksbureaus.

Bestemming saldo

Het batig saldo (positief verschil tussen inkomsten en uitgaven) in 2016 bedraagt € 47.307. Dit batig saldo is tot mede stand gekomen door het uitstellen van een groot onderzoek in het sociale domein, dit wordt in 2017 uitgevoerd. Bovendien is een onderzoek door samenwerking met twee andere rekenkamers goedkoper uitgevallen.

Het batig saldo vloeit terug naar de algemene middelen van de gemeente. Indien de rekenkamercommissie naast haar jaarlijkse bijdragen meer geld nodig heeft voor, bijvoorbeeld, een extra groot onderzoek, dan zal dit additionele geld worden aangevraagd bij de gemeenteraad. Bovenstaande is afgesproken met het Presidium.

2.7. Jaardoelen rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie had zich ten doel gesteld om in 2016 meerdere onderzoeken te doen. In 2016 heeft de rekenkamercommissie twee onderzoeken afgerond en gepresenteerd aan de gemeenteraad. Twee onderzoeken zijn enigszins vertraagd door het uitblijven van de bestuurlijke reacties. Deze twee onderzoeken zullen in het begin van 2017 worden afgerond, waarna deze rapporten aangeboden worden aan de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie heeft haar gestelde doelen behaald, waarbij binnen het budget werd gebleven.

3. Onderzoeksplan 2017

3.1. Onderwerpkeuze

Suggesties voor onderzoeksonderwerpen worden voorgedragen door de leden van de rekenkamercommissie, leden van de gemeenteraad, het college, leden van de raadscommissies, bedrijven, organisaties en inwoners van Schagen. Zie voor een uitgebreide beschrijving van de selectie van onderzoeksonderwerpen en de verdere werkwijze van de rekenkamercommissie Bijlage 1 van dit jaarverslag, en het Reglement van orde van de Rekenkamercommissie Schagen 2015.

Het aantal uit te voeren onderzoeken wordt door de rekenkamercommissie medebepaald op basis van het beschikbare budget en de beschikbare verwerkingscapaciteit van rekenkamercommissie en van de gemeenteraad. De onderwerpen van onderzoek worden getoetst aan de hand van de selectiecriteria, zoals die in het Reglement van orde van de rekenkamercommissie zijn vermeld.

Voor het onderzoeksplan 2017 heeft de rekenkamercommissie alle fractievoorzitters uitgebreid gesproken, evenals de burgemeester. Er is ook meerdere malen een oproep gedaan aan burgers, bedrijven en organisaties om suggesties voor onderwerpen aan te dragen. Dit is gedaan via de gemeentelijke website en via de media. Hierop heeft de rekenkamercommissie veel reacties mogen ontvangen, die resulteerden in 35 onderzoeksonderwerpen.

Alle suggesties die zijn ontvangen, ervaart de rekenkamercommissie als zeer waardevol. De input vanuit de raadsfracties, inwoners en organisaties binnen de gemeente vormt een belangrijke bijdrage aan de uiteindelijke onderwerpkeuze.

3.2. Lopend onderzoek 2017

Budgetrecht

Dit betreft voornamelijk de vraag of de praktijk in overeenstemming is met het in de Gemeentewet verankerde budgetrecht en de mandateringsbesluiten die daaromtrent zijn genomen. Het gaat hier specifiek over twee casussen, te weten: de opvang van vluchtelingen in de Spartahal in 2015 en de aanleg van een voetpad over de zeekering van Petten naar Camperduin.

Slot Schagen

Is het in 2014 gemaakte Plan van Aanpak voor het Slot Schagen volledig uitgevoerd?

3.3. Groslijst 2017

De rekenkamercommissie hanteert een groslijst met onderwerpen die geschikt zijn voor onderzoek door de rekenkamercommissie, maar waarvoor op dit moment het budget en/of de capaciteit ontbreekt, of waarvoor het nog te vroeg is. Deze lijst wordt periodiek geactualiseerd. Zie Bijlage 2 voor de aangedragen onderzoeksonderwerpen voor 2017.

3.4. Onderzoeken 2017

Het voornemen is om in 2017 meerdere onderzoeken te verrichten. Op basis van alle ontvangen voorstellen en de vaste selectiecriteria is de volgende selectie gemaakt:

1. Onderzoeken of de door het college overgenomen aanbevelingen van de vorige onderzoeken van de rekenkamercommissie zijn uitgevoerd.
2. Onderzoeken of de beloofde versterking van bestuurskracht als gevolg van de fusie in 2013 is uitgekomen.

3. Een onderzoek naar signalen, meldingen en klachten in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het gaat hier om een inventarisatie, analyse en evaluatie van de signalen, meldingen en klachten. Dit met inachtneming van reeds uitgevoerde onderzoeken, zoals een recent cliëntenervaringsonderzoek WMO van de gemeente Schagen. De nadruk ligt op de ervaringen van de burgers van Schagen, inclusief de cliënten die gebruik maken van de Wmo.
4. Een onderzoek naar het onverwacht ontbinden van de samenwerking tussen Hollands Kroon en Schagen in de Centrale Ondersteuning Wijkteams, Werk en Inkomens (COWWI). Een voorwaarde bij dit onderzoek is dat deze ontbinding bestuurlijk en politiek moet zijn afgewikkeld. Daarom zal een definitief besluit om dit onderzoek uit te voeren niet eerder worden genomen dan in het derde of vierde kwartaal van 2017.
5. Onderzoeken of de toegang tot privacygevoelige gegevens van burgers goed is gewaarborgd, en of dit door de burgers zo wordt ervaren. Door de decentralisaties en uitbreiding van gemeentelijke taken binnen het sociaal domein, in combinatie met het werken met wijkteams en de samenwerking met ketenpartners, bestaat er een grotere stroom privacygevoelige gegevensdeling en –verwerking. Dat moet een efficiënte en effectieve dienstverlening ten goede komen, maar zou ten koste kunnen gaan van de privacy van de burgers.
Dit onderzoek wordt uitgevoerd indien een van bovenstaande onderzoeken niet kan worden uitgevoerd.

3.5. Financiën onderzoeksplan 2017

De rekenkamercommissie heeft de beschikking over een eigen budget.

Het batig saldo van 2016 is overgeheveld naar algemene middelen van de gemeente. Zie Hoofdstuk 2.6 van dit Jaarverslag.

In de programmabegroting 2017 is een bedrag opgenomen van € 47.000 voor de begroting van de rekenkamercommissie.

Begroting rekenkamercommissie 2017			
	Posten	Baten 2017	Lasten 2017
	Budget 2017	€ 47.000	
A	Onkostenvergoeding, incl. reiskosten		€ 14.000
B	Vergaderkosten		€ 500
C	Deskundigheidsbevordering		€ 3.000
D	Lidmaatschappen, abonnementen etc.		€ 350
E	Externe ondersteuning		€ 27.000
F	Onvoorzien		€ 2.150
	Totaal	€ 47.000	€ 47.000

Bijlage 1 Werkwijze rekenkamercommissie

Inleiding

De rekenkamercommissie wenst het volgende te bereiken:

Het leveren van een bijdrage aan de verbetering van het functioneren van het bestuur van de gemeente Schagen op de aspecten doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.

De onderzoeken van de rekenkamercommissie staan niet op zichzelf. Bij de uitoefening van zijn controlerende functie gaat het om vragen als:

- Hebben we bereikt wat we willen?
- Hebben we gedaan wat we moesten doen?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

De rekenkamercommissie voert daartoe onderzoeken uit naar deze aspecten. Met deze onderzoeken wil de rekenkamercommissie het inzicht in de aard en omvang van de beleidseffecten vergroten en oordelen over geleverde beleidsprestaties (doeltreffendheid). Tevens wil de rekenkamercommissie op basis van onderzoek oordelen over de wijze waarop de gemeente Schagen haar processen bestuurt en beheerst (doelmatigheid).

De rekenkamercommissie verwacht dat onderzoeken die uitsluitend op de rechtmatigheid zijn gericht een uitzondering zullen zijn, aangezien de accountant een significante rol speelt in de controle op rechtmatigheid en daarover een verklaring moet afleggen in zijn jaarlijkse rapport. Vanzelfsprekend wordt het aspect rechtmatigheid door de rekenkamercommissie meegenomen indien daar aanleiding toe is. De rekenkamercommissie wil zich transparant en toegankelijk aan de buitenwereld presenteren. De rapporten van de rekenkamercommissie zijn daarom openbaar en worden gepubliceerd op de website van de gemeente Schagen.

Onafhankelijkheid, zorgvuldigheid, objectiviteit, onderbouwing, consistentie, controleerbaarheid, efficiency en bruikbaarheid zijn de kwaliteitseisen voor het werk van de rekenkamercommissie.

De opdracht aan de rekenkamercommissie is er in eerste instantie op gericht om de gemeenteraad van Schagen van informatie te voorzien. Daarmee versterkt de rekenkamercommissie de controlerende en toezichthoudende taak van de gemeenteraad. Dat betekent ook dat de rekenkamercommissie met behulp van haar aanbevelingen een bijdrage wil leveren aan het verbeteren van het gemeentelijk functioneren. In dat licht wil de rekenkamercommissie ook dat de resultaten van de werkzaamheden tot een grotere bewustwording in de organisatie leiden voor de effecten van beleid en de wijze van uitvoering daarvan.

Samengevat stelt de rekenkamercommissie zich ten doel om het functioneren van de gemeente te toetsen en een bijdrage te leveren aan verbetering daarvan.

Stappenplan

De belangrijkste producten van de rekenkamercommissie zijn de onderzoeksrapporten, waarin de uitkomsten van het onderzoek zijn neergelegd.

Deze komen tot stand via een aantal stappen, te weten:

1. selectie van onderwerpen;
2. voorbereiding van het onderzoek;
3. uitvoering van het onderzoek;
4. hoor en wederhoor (ambtelijk en bestuurlijk);
5. publicatie, evaluatie en nazorg.

Onderstaande figuur geeft gestileerd de werkwijze van de rekenkamercommissie aan.

Elk van deze stappen leidt tot een (tussen)product, te weten:

- onderzoeksplan;
- onderzoeksopzet;
- rapport van bevindingen;
- ambtelijke reactie
- conceptrapport
- bestuurlijke reactie;
- eindrapport;
- persbericht;
- rapportage over navolging.

Selectie

Een groot aantal onderwerpen kan in aanmerking komen voor onderzoek door de rekenkamercommissie. Om deze stroom van mogelijke onderzoeken (groslijst) beheersbaar te houden zijn selectiecriteria ontwikkeld, zoals, het:

- onderzoek heeft een toegevoegde waarde: het levert informatie op waarover de gemeenteraad en het college nog niet beschikt;
- onderwerp draagt risico's van ineffectiviteit of ondoelmatigheid in zich;
- onderwerp is actueel en heeft een groot maatschappelijk en/of financieel belang;
- onderwerp raakt direct of indirect het belang van de burger;
- onderzoek moet kunnen leiden tot concrete verbeteringen en/of het bevorderen van het lerend vermogen van de organisatie.

Vorbereiding

Als eerste stap bij de uitvoering van een onderzoek wordt het onderzoeksonderwerp nader gespecificeerd en afgebakend. Tevens wordt de aanpak van het onderzoek ontwikkeld.

Hierin wordt onder meer aandacht geschonken aan:

- Probleemstelling.
- Onderzoeksvragen.
- Normen waaraan wordt getoetst om tot een oordeel te komen.
- Methode van onderzoek.
- Bronnen en informatie.
- Planning van werkzaamheden.

Deze stap resulteert in een onderzoeksopzet welk wordt aangeboden aan de gemeenteraad. Gelet op de noodzaak van medewerking van de betrokkenen voor het verkrijgen van informatie en het ontvangen van een (ambtelijke of bestuurlijke) reactie, worden de belanghebbenden na afloop van de fase van voorbereiding in kennis gesteld van de onderzoeksopzet.

Uitvoering

Het daadwerkelijk uitvoeren van een onderzoek kan worden gedaan door leden van de rekenkamercommissie of door externe onderzoekers. De rekenkamercommissie neemt hierover een gemotiveerd besluit, na overleg met de griffier van de gemeenteraad. Van dit besluit wordt melding gemaakt aan de gemeenteraad.

Indien een onderzoek wordt uitgevoerd door een of twee leden van de rekenkamercommissie dan maken deze een plan van aanpak, tijdsverloop, urenmaximalisatie en eventuele verdere kostenopgave.

Naast de gebruikelijke reisvergoeding krijgt een lid een uurvergoeding van € 55,00 exclusief 21% BTW (zie hiervoor Handleiding Overheidstarieven 2017, oktober 2016). Deze vergoeding per uur geldt alleen voor pure onderzoeksuren, dus niet voor begeleiding of presentatie van een onderzoek.

Voor de uitvoering van het onderzoek door een extern bureau zal door de rekenkamercommissie meestal drie offertes worden aangevraagd. Als onderdeel van de gunning kan een extern bureau een presentatie houden met als onderwerp het plan van aanpak van het onderzoek, inclusief de onderzoeksopzet.

Een of twee leden van de rekenkamercommissie begeleiden het onderzoek en zijn verantwoordelijk voor het proces.

Indien het onderzoek wordt uitgevoerd door leden van de rekenkamercommissie, dan treedt een ander commissielid op als begeleider.

De ambtelijk secretaris van de rekenkamercommissie is het aanspreekpunt voor zowel de interne als de externe onderzoekers, en ook voor het ambtelijk apparaat.

Bij de start van de uitvoering van het onderzoek worden – mede aan de hand van de onderzoeksopzet – afspraken tussen de gemeentesecretaris en de gemeentelijke organisatie gemaakt over zaken zoals het aanleveren van gegevens, de personen met wie gesprekken worden gevoerd, de planning en het bespreken van bevindingen.

Voor het daadwerkelijke onderzoek begint, worden de te onderzoeken onderdelen van de gemeentelijke organisatie ingelicht tijdens een kick-off bijeenkomst. Hiervoor worden alle belanghebbenden uitgenodigd. Dit in overleg met de gemeentesecretaris. Vervolgens verzamelen de onderzoekers gegevens via bijvoorbeeld dossier- en documentenonderzoek, interviews en enquêtes. Indien de onderzoeker van mening is over voldoende informatie te beschikken om de onderzoeksvragen onderbouwd te kunnen beantwoorden, stelt deze een rapport van bevindingen op.

Het rapport van bevindingen bevat de feitelijke onderzoeksbevindingen. De conclusies die daar direct uit voortvloeien zullen pas na het ambtelijk hoor- en wederhoor aan het rapport worden toegevoegd. Veelal zal de onderzoeker ook komen tot overkoepelende conclusies, oordelen en aanbevelingen. Deze laatste aspecten zijn vooral van belang voor het bestuurlijk niveau. Deze aspecten worden om die reden niet opgenomen in het rapport van bevindingen, maar in een conceptrapport.

Hoor en wederhoor

De rekenkamercommissie zendt het rapport van bevindingen naar de bij het onderzoek betrokken ambtenaren met het verzoek om commentaar op feitelijke onjuistheden. In de regel hanteert de rekenkamercommissie hiervoor een reactietermijn van twee tot vier weken. Na afloop wordt het eventuele ambtelijke commentaar verwerkt in het rapport, hetgeen leidt tot een conceptrapport. Hierin zijn naast de bevindingen, conclusies, oordelen en aanbevelingen opgenomen. De rekenkamercommissie stuurt het conceptrapport naar het college met het verzoek om binnen twee tot vier weken te reageren, tenzij anders afgesproken. De bestuurlijke reactie en een eventueel nawoord van de rekenkamercommissie worden integraal in het eindrapport opgenomen.

Afhandeling

De hoor en wederhoor leidt tot een definitieve tekst, welke wordt vastgelegd in het eindrapport. De rekenkamercommissie hecht eraan dat rapporten in duidelijke en begrijpelijk taal worden geschreven en goed leesbaar zijn voor een brede doelgroep. Het gebruik van schema's, schetsen en illustraties wordt aanbevolen.

De rapporten van de rekenkamercommissie zijn openbare stukken. De belangrijkste afnemer is de gemeenteraad, maar ook het college, gemeentelijke diensten en bedrijven, burgers en de media zijn belangrijke afnemers.

De rekenkamercommissie stuurt het eindrapport aan de gemeenteraad. Deze bepaalt de verdere afhandeling van dit rapport. Dit kan zijn behandeling in een raadscommissie of in de gemeenteraad, wel of niet voorzien van een presentatie of uitleg door de rekenkamercommissie.

Het versturen van een persbericht door de rekenkamercommissie kan onderdeel uitmaken van het openbaar maken van de onderzoeksresultaten. In voorkomende gevallen kan een persconferentie worden gehouden en/of andere vormen van presentaties toegepast.

De rapporten worden na behandeling door de gemeenteraad onder verantwoordelijkheid van de rekenkamercommissie op de gemeentelijke website geplaatst, zodat iedereen er kennis van kan nemen.

Evaluatie

De rekenkamercommissie beoordeelt enige tijd na de publicatie de geleverde kwaliteit van het onderzoek als onderdeel van de interne kwaliteitsbewaking. Ook in extern opzicht is er sprake van evaluatie, in die zin dat na verloop van tijd wordt geïnventariseerd welk gevolg er aan het onderzoek is gegeven. Het gaat daarbij om beantwoording van de volgende vragen:

- Waartoe heeft de behandeling van het rapport in de gemeenteraad geleid?
- Welke toezeggingen heeft het college gedaan?
- Welke maatregelen hebben gemeentelijke diensten en/of bedrijven genomen en welk effect heeft dit gehad?

Kortom, heeft het onderzoek van de rekenkamercommissie daadwerkelijk tot resultaat geleid?

De rekenkamercommissie neemt de resultaten van deze evaluatie op in haar jaarverslag

Privacy

De onderzoeken van de rekenkamercommissie zijn weliswaar openbaar, maar de rekenkamercommissie betracht de grootst mogelijke zorgvuldigheid met de privacy van de gegevens van de betrokkenen. Bij deze benadering past een beleid, waarbij de gecontroleerden niet bij naam in de rapporten van de rekenkamercommissie zullen worden vermeld. Indien bevindingen op persoonsniveau moeten worden weergegeven, wordt er gekozen voor het gebruik van de functiebenaming. Dit is conform het beleid van de Gemeente Schagen.

Bijlage 2 Groslijst onderzoeksonderwerpen 2017

1. Evaluatie aanbevelingen vorige onderzoeken
2. Sociaal domein
3. Participatiewet
4. Klantbeleving
5. Is het financieel op orde?
6. Privacy
7. Doelstellingen behaald
8. Huisvesting gemeentelijke ambtenaren
9. Dienstverlening
10. Beloften bij fusie
11. Cowwi
12. Overgang ISD-COWWI
13. Opheffing COWWI
14. Snippergroen/verkoop vastgoed
15. Burgerinitiatief
16. Subsidiebeleid en accommodatiebeleid
17. Invloed inwoners
18. Markt 18
19. Evaluatie beleid en uitvoering
20. Kaderstellende rol gemeenteraad
21. Leesbaarheid jaarrekening en begroting
22. Structuurvisie Petten
23. De kop werkt
24. Grip op budget onroerend goed
25. Bestemmingsplan buitengebied
26. Veldbezoeken
27. Uitvoeringskosten fietspad Oosterdijk
28. Bestrating Raadshuisstraat
29. Doorrekenen kosten afvoeren rommelmarkt
30. Zelfredzaamheid
31. Duurzaamheid
32. Betaalbare vervoersmogelijkheden voor Wmo-cliënten
33. Meldingen openbare ruimte
34. Project Markt 18 en Regius College Schagen
35. Opvang asielzoekers in Huis ter Duin te Petten